ליקוטי עצות — תמימות

תְּמִימוּת[א]. עִקַּר קַבָּלַת עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם הוּא עַל־יְדֵי שֶׁמַּשְׁלִיכִין וּמְבַטְּלִין כָּל הַחָכְמוֹת, רַק לֵילֵךְ בִּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת. כִּי רַק הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה הִיא הַחָכְמָה הָאֲמִתִּית, וּשְׁאָר כָּל הַחָכְמוֹת הֵם בְּטֵלִים אֶצְלָהּ: (לק"א סי' קכ"ג)

[ב]. צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהַשְׁלִיךְ כָּל הַחָכְמוֹת וְלַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בִּפְשִׁיטוּת וּבִתְמִימוּת. כִּי צָרִיךְ שֶׁיִּהְיוּ מַעֲשָׂיו מְרֻבִּים מֵחָכְמָתוֹ, כִּי לֹא הַמִּדְרָשׁ הוּא הָעִקָּר אֶלָּא הַמַּעֲשֶׂה, לֹא מִבַּעְיָא חָכְמוֹת שֶׁל סְתָם בְּנֵי אָדָם שֶׁהֵם בֶּאֱמֶת שְׁטוּת וּכְסִילוּת, בְּוַדַּאי צְרִיכִין לְהַשְׁלִיכָם לְגַמְרֵי, אֶלָּא אֲפִלּוּ חָכְמוֹת גְּמוּרוֹת, אֲפִלּוּ מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ מֹחַ גָּדוֹל בֶּאֱמֶת, כְּשֶׁמַּגִּיעַ לְאֵיזֶה עֲבוֹדָה, הוּא צָרִיךְ לְהַשְׁלִיךְ כָּל הַחָכְמוֹת וְלַעֲסֹק בַּעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ בִּפְשִׁיטוּת וּבִתְמִימוּת. וְצָרִיךְ אֲפִלּוּ לְהִתְנַהֵג וְלַעֲשׂוֹת דְּבָרִים שֶׁנִּרְאֶה כִּמְשֻׁגָּע בִּשְׁבִיל עֲבוֹדַת ה', כִּי צְרִיכִין לִפְעָמִים לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים הַנִּרְאִין כְּשֻׁגָּעוֹן כְּדֵי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ. כִּי צְרִיכִין לְהִתְגַּלְגֵּל בְּכָל מִינֵי רֶפֶשׁ וָטִיט בִּשְׁבִיל עֲבוֹדַת ה' וּמְצוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְלָאו דַּוְקָא בִּשְׁבִיל מִצְוָה מַמָּשׁ, אֶלָּא כָּל דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִקְרָא מִצְוָה. וְצָרִיךְ לְהִתְגַּלְגֵּל עַצְמוֹ בְּכָל מִינֵי רֶפֶשׁ וָטִיט, כְּדֵי לַעֲשׂוֹת אֵיזֶה רָצוֹן וְנַחַת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וּכְשֶׁאַהֲבָתוֹ חֲזָקָה כָּל כָּךְ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲזַי הוּא בְּחִינַת בֵּן יַקִּיר, וְחָבִיב מְאֹד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חוֹמֵל עָלָיו וּמַנִּיחוֹ לְחַפֵּשׂ בְּגִנְזֵיָּא דְמַלְכָּא הַגְּנוּזִים וּצְפוּנִים בְּיוֹתֵר, עַד שֶׁזּוֹכֶה שֶׁיִּתְגַּלֶּה לוֹ הַהַשָּׂגָה שֶׁל צַדִּיק וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ וְכוּ', וְזוֹכֶה לְסִתְרֵי תוֹרָה, וּלְהַעֲלוֹת הַמִּשְׁפָּט שֶׁנָּפַל עַד הַתְּהוֹם וּלְתַקְּנוֹ: (לק"ת סי' ה' אות ט"ו)

[ג]. כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ אַחַר שִׂכְלוֹ וְחָכְמָתוֹ, יוֹכַל לִפֹּל בְּטָעוּתִים וּמְכְשׁוֹלוֹת רַבִּים, וְלָבוֹא לִידֵי רָעוֹת גְּדוֹלוֹת חַ"ו, כַּאֲשֶׁר כְּבָר רַבִּים נִכְשְׁלוּ וְנָפְלוּ מְאֹד עַל־יְדֵי חָכְמָתָם, וְחָטְאוּ וְהֶחֱטִיאוּ אֶת הָרַבִּים רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְהַכֹּל הָיָה עַל־יְדֵי חָכְמָתָם הָרָעָה. כִּי עִקַּר הַיַּהֲדוּת הוּא לֵילֵךְ בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת, וּלְהִסְתַּכֵּל בְּכָל דָּבָר שֶׁעוֹשֶׂה שֶׁיִּהְיֶה שָׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלִבְלִי לְהַשְׁגִּיחַ כְּלָל עַל כְּבוֹד עַצְמוֹ, רַק אִם יֵשׁ בָּזֶה כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲשֶׂה, וְאִם לָאו – לֹא. וְאָז בְּוַדַּאי לֹא יִכָּשֵׁל לְעוֹלָם: (לק"ת סי' י"ב)

[ד]. כְּבָר מְבֹאָר, שֶׁעִקַּר הָעֲבוֹדָה הוּא תְּמִימוּת וּפְשִׁיטוּת בְּלִי חָכְמוֹת. גַּם אֵין צְרִיכִין לַחֲקֹר הַרְבֵּה בַּעֲבוֹדָתוֹ וְלִרְדֹּף אַחַר חֻמְרוֹת יְתֵרוֹת. כִּי כָּל זֶה הֵם בִּלְבּוּלִים וְדִמְיוֹנוֹת מֵהַבַּעַל דָּבָר לְבַטְּלוֹ מֵעֲבוֹדָתוֹ, וְאֵין הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא [בָּא בְּטִרוּנְיָא עִם בְּרִיּוֹתָיו] וְכוּ', וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל: "לֹא נִתְּנָה תּוֹרָה לְמַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת". וְכָל אֵלּוּ הַחָכְמוֹת, דְּהַיְנוּ מַה שֶּׁחוֹשְׁבִין יוֹתֵר מִדַּאי בַּעֲבוֹדָתוֹ (שֶׁקּוֹרִין אִיבֶּער טְרַאכְטִין), הֵם מַפִּילִין אֶת הָאָדָם מְאֹד מֵעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְהַחָכְמָה הַגְּדוֹלָה שֶׁבְּכָל הַחָכְמוֹת לִבְלִי לִהְיוֹת חָכָם כְּלָל, רַק לִהְיוֹת תָּם וְיָשָׁר בִּפְשִׁיטוּת: (לק"ת סי' מ"ד)

[ה]. הַחָכְמוֹת מַזִּיקִים מְאֹד לָאָדָם, וְהַחֲכָמִים נִלְכָּדִין בְּחָכְמָתָן שֶׁל עַצְמָן. וְצָרִיךְ לְהִתְרַחֵק מְאֹד מִכָּל מִינֵי חָכְמוֹת שֶׁיֵּשׁ לְקָצָת אֲנָשִׁים שֶׁהֵם חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם, וְנִדְמֶה לָהֶם שֶׁהֵם יוֹדְעִים חָכְמוֹת גְּדוֹלוֹת

בַּעֲבוֹדַת ה'. כִּי כָּל אֵלּוּ הַחָכְמוֹת הֵם שִׁטוּתִים גְּדוֹלִים, כִּי אֵין צְרִיכִין אֵלּוּ הַחָכְמוֹת כְּלָל לַעֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ. כִּי הָעִקָּר הוּא רַק תְּמִימוּת וּפְשִׁיטוּת וֶאֱמוּנָה שְׁלֵמָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּבְצַדִּיקֵי אֱמֶת. אַף עַל פִּי שֶׁגַּם בְּהַתְּמִימוּת צְרִיכִין לְזָהֵר לִבְלִי לִהְיוֹת שׁוֹטֶה, אַף עַל פִּי כֵן חָכְמוֹת אֵין צְרִיכִין כְּלָל. וְיכוֹלִין לָבוֹא לְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה עַל־יְדֵי תְּמִימוּת וֶאֱמוּנָה בִּפְשִׁיטוּת גָּמוּר: (שם)

[ו]. זֶה עִקַּר הַחָכְמָה, שֶׁיַּשְׂכִּיל שֶׁרָחוֹק מִמֶּנּוּ הַחָכְמָה: (לק"ת סי' פ"ג)

[ז]. צָרִיךְ לְזָהֵר לְקַיֵּם הָעֲבוֹדוֹת הַפְּשׁוּטוֹת וְהַמִּנְהָגִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כְּגוֹן לוֹמַר זְמִירוֹת בְּשַׁבָּת וּבְמוֹצָאֵי שַׁבָּת וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה. וְטוֹב מְאֹד מִי שֶׁיָּכוֹל לוֹמַר תְּחִנּוֹת וּבַקָּשׁוֹת הַרְבֵּה, כְּגוֹן הַתְּחִנּוֹת שֶׁבְּתוֹךְ הַסִּדּוּרִים הַגְּדוֹלִים וְכַיּוֹצֵא, וְלֹא כְּמוֹ הַחֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם הַמִּתְלוֹצְצִים מִזֶּה. כִּי בֶּאֱמֶת עִקַּר הַיַּהֲדוּת הִיא פְּשִׁיטוּת וּתְמִימוּת בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת כְּלָל: (שיחות הר"ן סי' קנ"ה)